

Vuoden 2023 tilinpäätös

Kaupunginhallitus 26.03.2024 § 44
294/02.06.01/2023

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Tilinpäätöksen laadinta ja käsittely

Tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolain lisäksi kuntalaissa. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastuksen jälkeen tilinpäätös on saatettava valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös laaditaan kuntaliiton voimassa olevien suositusten mukaisena. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa ja taseessa. Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kaupungin on laadittava konsernitilinpäätös, jos sillä on kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen tulee sisältää konsernituloslaskelma, -rahoituslaskelma ja -tase liitteineen. Sen laatimisessa tulee noudattaa soveltuvin osin kirjanpitolakia.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastuskertomukseen on sisällytettävä lausunto siitä voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntä vastuuvapaus. Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi arviointikertomuksessaan, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilinpäätöksen keskeisimmät luvut

Vuoden 2023 tilinpäätös osoittaa 296 098 euron ylijäämää. Ylijäämä vahvistui 207 228 euroa vuoden 2022 tasosta. Vuosikate nousi edellisvuoden tasosta 518 064 euroa ollen nyt 1 792 227 euroa.

Tilinpäätöksen ylijäämä oli jonkin verran talousarviossa ennakoitua 66 428 euroa parempi. Puolivuotiskatsauksessa esitetyn tilinpäätösnusteen mukaan ylijäämää ennakoitiin muodostuvan talousarviossa arvioidun mukaisesti, eli noin 70 000 euroa.

Toimintakuluissa tapahtui iso muutos hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alussa, jolloin sekä sote- että palo- ja pelastustoimen kustannusten maksuosuudet Soitelle ja Kokkolan kaupungille jäivät kaupungin kustannuksista pois. Ulkoiset toimintakulut vähenivät edellisvuodesta 21,3 milj. euroa eli 53 %. Sotevaikutus eliminoiden ulkoiset toimintakulut kasvoivat 1,2 milj. euroa eli 7 %. Toiminnan nettokulut eli toimintakate laski edellisvuoden tilinpäätöksestä 57 % eli 21,3 milj. euroa. Sotevaikutus eliminoiden toimintakate kasvoi 1,3 milj. euroa eli 9 %.

Euromääräisesti suurin toiminnan nettomenojen (ilman sisäisiä eriä) nousu, 582 000 euroa, oli opetuspalvelujen tulosalueella. Henkilöstökulut kasvoivat siellä n. 500 000 euroa ja aineet sekä tarvikkeet n. 100 000 euroa. Elinvoimapalveluissa toimintakatteen 158 000 euron nousua aiheuttivat Yrityskannus Oy:n lisäresurssointi, kotoutumisneuvojan palkkaaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu. Muiden hyvinvointipalveluiden toimintakatteen 136 000 euron nousua selittää lisäsatsaukset KitinVaparin henkilöstöön sekä viestintään ja markkinointiin. Tila- ja huoltopalveluiden tulosalueella toimintakatteen 110 000 euron heikentymiseen vaikuttaa eniten ruokapalveluiden tulojen vähentyminen – Soite on vuoden 2023 alusta lähtien ostanut terveyskeskuksen ateriat muualta.

Hyvinvointialueuudistus vaikutti merkittävästi myös verotulojen ja valtionosuuksien määrään. Valtionosuuksia kertyi 4,9 milj. euroa ja ne vähenivät 12,3 milj. euroa. Verotuloja kertyi 13,2 milj. euroa ja ne vähenivät 7,7 milj. euroa. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 laski kaikilla kunnilla 12,64 % eli Kannuksen tuloveroprosentti laski 21,50 %:sta 8,86 %:iin. Kiinteistöverotulot lisääntyivät edellisvuodesta peräti 1,3 milj. euroa Mutkalammin ja Kaukasennevan tuulipuistojen käyttöönottojen myötä. Kaupungin kiinteistöverokertymä oli kaiken kaikkiaan 3,3 milj. euroa.

Kaupungin korkokustannukset lisääntyivät 0,6 milj. euroa vuoden 2023 aikana. Nousua selittää sekä lainojen kokonaismäärän kasvu Raasakan koulun rakentamisesta johtuen, että lainojen korkotason kipuaminen nollakoroista neljän prosentin tuntumaan. Kuntatodistustlainaa korvattiin nostamalla pitkäaikaista velkakirjalainaa 8,4 milj. euroa. Kaupungin lainakanta kipusi 20,9 milj. euroon. Asukasta kohden lainaa oli tilinpäätöshetkellä 3 982 euroa.

Talousarvion riittävyys ja ylitysoikeus

Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2022 vuoden 2023 talousarviossa toimintatuottojen ja -kulujen kokonaismäärärahat toimielimille. Lisämäärärahoja ei tilikauden aikana tarvinnut myöntää. Toimielinten toimintakuluihin varatut määrärahat riittivät muilta osin, mutta kaupunginhallituksen määräraha ylittyi hyvin niukasti, 7 264 euroa. Vastaavasti myös toimintatuottoihin varattu määräraha ylittyi 32 994 euroa, joten toimintakatemääräraha ei kaupunginhallituksen osalta ylittynyt.

Koko kaupungin osalta toimintakuluihin varattu 23 566 665 euron määräraha alittui 248 198 eurolla. Suurin alitus oli teknisten palveluiden lautakunnassa, 218 819 euroa. Hyvinvointipalveluiden lautakunnan määräraha alittui 29 688 euroa ja kasvatus- ja opetuslautakunnan 1 230 euroa.

Verotuloja kertyi 533 806 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Tästä ansiotuloveron osuus oli 182 980 euroa ja kiinteistöverotulojen osuus 342 966 euroa.

Valtionosuuksia kertyi 91 936 euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Tähän vaikutti eniten lukion oppilasmäärän tipahtaminen n. 10 oppilaalla, jonka johdosta valtionosuuksia perittiin takaisin n. 100 000 euroa.

Rahoitustuottoihin- ja kuluihin oli nettotasolla varauduttu 366 120 euron määrärahalla. Lopullinen toteutuma oli 512 982 euroa, eli 146 862 ennakoitua enemmän. Tähän vaikutti suurimmalta osin korkokustannusten nousu, talousarviota vuodelle 2023 laadittaessa varauduttiin n. 2 %:n suuruisiin korkokuluihin, mutta tilinpäätöshetkellä lainojen korkotaso oli 4 %:n tuntumassa.

Investoinnit

Investointivuosi 2023 oli historiallisen mittava. Investointeihin oli talousarviossa varattu 9 760 000 euroa ja niistä toteutui 7 754 618 euroa. Investointituloja arvioitiin kertyvän 50 000 euroa ja niitä toteutui 72 551 euroa.

Liikenneväyliin, puistoihin ja liikunta-alueisiin käytettiin yhteensä 1 101 973 euroa, josta:

- Katujen rakentamiseen ja saneeraukseen 371 544 euroa
- Keskusta-alueen kehittämissuunnitelman toteuttamiseen 277 087 euroa
- Roikola-Rekilä -tien saneeraukseen 275 096 euroa
- Tievalaistuksen saneerauksiin 166 005

Rakennuksiin käytettiin yhteensä 6 528 918 euroa, josta suurin osa, eli 6 297 222 euroa, kului Raasakan koulun rakentamiseen.

Kone- ja kalustohankintoihin käytettiin 114 971 euroa, josta:

- Kasvatus- ja opetustoimi 69 749 euroa (yläkoulun koululuokkien kalustaminen)
- Tekninen toimi 27 323 euroa (pakettiauto)
- It-ohjelmistot 17 900 euroa (talousarvio-ohjelma)

Kiinteistöjä hankittiin 4 200 eurolla ja myytiin 72 551,16 eurolla (Veturitalli Eskolasta, Sininen teollisuushalli sekä maa-alueita).

Osakkeihin ja osuuksiin kirjautui edellisvuonna ostettujen Työplus Oy:n osakkeiden varainsiirtovero 1 555 euroa.

Konsernitilinpäätös

Kaupunkikonsernin tilikausi oli ylijäämäinen 351 894 euroa. Korpelan Voiman kuntayhtymän saavutti 1 018 000 euron euron ylijäämän, josta Kannuksen kaupungin konsernitilinpäätökseen yhdistellään omistusosuuden mukainen osuus 26,07 %, eli 265 000 euroa. Kaupungin ylijäämä oli 296 000 euroa. Konsernitilinpäätöksen ylijäämää heikensi Kannuksen Vuokra-asunnot Oy:n 242 000 euron suuruinen alijäämä, mikä aiheutui Eskolan Vuokratalojen 237 000 euron suuruisesta luovutustappiosta. Kirjatulla tappiolla ei ole vaikutusta yhtiön rahavaroihin tai maksuvalmiuteen. Muiden tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien sekä osakkuusyhtiöiden yli-/alijäämillä ei ollut olennaista vaikutusta konsernin ylijäämään. Kaupunkikonsernin kertynyt ylijäämä taseessa on varsin vahva, lähes 11,7 milj. euroa. Konsernin lainakanta oli 33,5 milj. euroa ja kasvoi edellisvuodesta 529 euroa. Asukasta kohden konsernin lainakanta tilinpäätöshetkellä oli 6 382 euroa.

Vuoden 2023 tilinpäätös on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus:

1. ottaa käsiteltäväksi v. 2023 tilit ja tilinpäätöksen,
2. päättää hyväksyä ja allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen,
3. päättää kuntalain 115 §:n mukaisesti tilikauden tuloksen käsittelystä tasekirjan kohdassa 1.7.2 esitetyllä tavalla,
4. päättää lähettää v. 2023 tilit ja tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi,
5. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi
6. antaa oikeuden suorittaa tekniset tarkistukset asiakirjaan.

Päätös

Talous- ja hallintojohtaja, kaupunginjohtaja sekä kasvatus- ja opetusjohtaja esittelivät tilinpäätöksen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.